

บทที่

4

บทสรุป

บทที่ 4

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

4.1 สรุปผลการปฏิบัติการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

จากการดำเนินงานตามมาตรการป้องกัน และแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม ของรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการเหมืองแร่ดินอุตสาหกรรมชนิดดินซีเมนต์ ประทานบัตรที่ 23999/16019 และประทานบัตรที่ 24000/16020 (คำขอประทานบัตรที่ 1/2551 ร่วมแผนผังโครงการทำเหมืองเดียวกันกับคำขอประทานบัตรที่ 2/2551) ของ บริษัทปูนซีเมนต์ไทย (ทุ่งสง) จำกัด ซึ่งได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกัน และแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม ระหว่างเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม 2566 เพื่อเสนอต่อหน่วยงานที่อนุญาต และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบผลการดำเนินการติดตามตรวจสอบ ได้แก่

- 1) ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมด้านกายภาพ (Physical Environmental Resources)
- 2) ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมด้านชีวภาพ (Biological Environmental Resources)
- 3) คุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ (Human Use Values)
- 4) คุณค่าต่อคุณภาพชีวิต (Quality of life)

โครงการเหมืองแร่ดินอุตสาหกรรมชนิดดินซีเมนต์ ประทานบัตรที่ 23999/16019 และประทานบัตรที่ 24000/16020 (คำขอประทานบัตรที่ 1/2551 ร่วมแผนผังโครงการทำเหมืองเดียวกันกับคำขอประทานบัตรที่ 2/2551) ของ บริษัทปูนซีเมนต์ไทย (ทุ่งสง) จำกัด ได้ยึดถือปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม ที่เสนอในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม เป็นไปอย่างครบถ้วนและได้ยึดถือปฏิบัติตามมาตรการฯ ที่ระบุไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด ดังแสดงในตารางที่ 4.1

4.2 สรุปผลการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

จากการดำเนินการติดตามตรวจสอบผลกระทบโครงการเหมืองแร่ดินอุตสาหกรรมชนิดดินซีเมนต์ ประทานบัตรที่ 23999/16019 และประทานบัตรที่ 24000/16020 (คำขอประทานบัตรที่ 1/2551 ร่วมแผนผังโครงการทำเหมืองเดียวกันกับคำขอประทานบัตรที่ 2/2551) ของ บริษัทปูนซีเมนต์ไทย (ทุ่งสง) จำกัด ได้ทำการสรุปผลการดำเนินการตามมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามที่เสนอในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม ที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณา รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบ ซึ่งได้ดำเนินการตามมาตรการอย่างครบถ้วน ดังเห็นได้จากผลการดำเนินการที่เป็นไปตามมาตรการฯ ดังแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.1 สรุปผลการดำเนินการตามมาตรการป้องกัน แก้ไขและลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการเหมืองแร่ดินอุตสาหกรรมชนิดดินซีเมนต์ ประทานบัตรที่ 23999/16019 และประทานบัตรที่ 24000/16020 (คำขอประทานบัตรที่ 1/2551 รวมแผนผังโครงการทำเหมืองเดียวกันกับคำขอประทานบัตรที่ 2/2551) ของ บริษัทปูนซีเมนต์ไทย (ทุ่งสง) จำกัด ระหว่างเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม 2566

ลำดับ	มาตรการป้องกัน แก้ไข และลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม	จำนวน มาตรการ	ผลการปฏิบัติตามมาตรการ					หมายเหตุ
			ปฏิบัติ ตามมาตรการ	ไม่ได้ปฏิบัติ ตามมาตรการ	ปฏิบัติไม่ได้ ตามมาตรการ	ปฏิบัติได้แต่ ไม่มีประสิทธิภาพ	ยังไม่ถึง เวลาปฏิบัติ ตามมาตรการ	
	มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมทั่วไป							
1	ระยะเตรียมการทำเหมือง	1	1	-	-	-	-	-
2	ระยะดำเนินการทำเหมือง และสิ้นสุดการทำเหมือง	6	6	-	-	-	-	-
	มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมในระยะเตรียมการ							
1	ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ							
	- ลักษณะภูมิประเทศ	5	5	-	-	-	-	-
	- คุณภาพอากาศ	2	2	-	-	-	-	-
	- ระดับเสียง	2	2	-	-	-	-	-
	- อุทกวิทยา และคุณภาพน้ำ	3	3	-	-	-	-	-
2	ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางชีวภาพ	2	2	-	-	-	-	-
3	คุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์							
	- การคมนาคม	4	4	-	-	-	-	-
4	คุณค่าต่อคุณภาพชีวิต							
	- สภาพเศรษฐกิจและสังคม	2	2	-	-	-	-	-
	- การมีส่วนร่วมของประชาชน	4	4	-	-	-	-	-
	- การสาธารณสุข	1	1	-	-	-	-	-
	- อาชีวอนามัยและความปลอดภัย	7	7	-	-	-	-	-
รวม		39	39	-	-	-	-	-

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลำดับ	มาตรการป้องกัน แก้ไข และลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม	จำนวน มาตรการ	ผลการปฏิบัติตามมาตรการ					หมายเหตุ
			ปฏิบัติ ตามมาตรการ	ไม่ได้ปฏิบัติ ตามมาตรการ	ปฏิบัติไม่ได้ ตามมาตรการ	ปฏิบัติได้แต่ ไม่มีประสิทธิภาพ	ยังไม่ถึง เวลาปฏิบัติ ตามมาตรการ	
	มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมในระยะดำเนินการทำเหมือง							
1	ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ							
	- ลักษณะภูมิประเทศ	5	5	-	-	-	-	-
	- คุณภาพอากาศ							
	- บริเวณพื้นที่ทำเหมือง	2	2	-	-	-	-	-
	- บริเวณเส้นทางขนส่งแร่	7	7	-	-	-	-	-
	- ระดับเสียง	2	2	-	-	-	-	-
	- อุทกวิทยา และคุณภาพน้ำ							
	- อุทกวิทยา	4	4	-	-	-	-	-
	- อุทกธรณีวิทยา	1	1	-	-	-	-	-
2	ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางชีวภาพ	2	2	-	-	-	-	-
3	คุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์							
	- การเกษตรกรรม	2	2	-	-	-	-	-
	- การคมนาคม	9	9	-	-	-	-	-
4	คุณค่าต่อคุณภาพชีวิต							
	- สภาพเศรษฐกิจและสังคม	5	5	-	-	-	-	-
	- การมีส่วนร่วมของประชาชน	6	6	-	-	-	-	-
	- การสาธารณสุข	2	2	-	-	-	-	-
	- อาชีวอนามัยและความปลอดภัย	8	8	-	-	-	-	-
	- ประวัติศาสตร์ สุนทรียภาพ และทัศนียภาพ	2	2	-	-	-	-	-
5	มาตรการที่ปฏิบัติเพิ่มเติม	1	1	-	-	-	-	-
รวม		58	58	-	-	-	-	-

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลำดับ	มาตรการป้องกัน แก้ไข และลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม	จำนวน มาตรการ	ผลการปฏิบัติตามมาตรการ					หมายเหตุ
			ปฏิบัติ ตามมาตรการ	ไม่ได้ปฏิบัติ ตามมาตรการ	ปฏิบัติไม่ได้ ตามมาตรการ	ปฏิบัติได้แต่ ไม่มีประสิทธิภาพ	ยังไม่ถึง เวลาปฏิบัติ ตามมาตรการ	
6	มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำหรับการขอเปลี่ยนแปลงแผนผังโครงการทำ เหมือง	12	12	-	-	-	-	-
รวม		12	12	-	-	-	-	-

ตารางที่ 4.2 สรุปผลการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการเหมืองแร่ดินอุตสาหกรรมชนิดดินซีเมนต์ ประทานบัตรที่ 23999/16019 และ
ประทานบัตรที่ 24000/16020 (คำขอประทานบัตรที่ 1/2551 รวมแผนผังโครงการทำเหมืองเดียวกันกับคำขอประทานบัตรที่ 2/2551)
ของ บริษัทปูนซีเมนต์ไทย (ทุ่งสง) จำกัด ระหว่างเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม 2566

คุณภาพสิ่งแวดล้อม	มาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม			ช่วงเวลาที่ตรวจวัด	สรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม
	จุดเก็บตัวอย่าง	รายการตรวจวัด	ความถี่		
1. คุณภาพอากาศ	1. บ้านเขาดิน (ทิศเหนือ) 2. บ้านหนองแสง (ทิศตะวันออก) 3. บ้านเขาดิน (ทิศใต้) 4. โรงเรียนบ้านควนแดง	- TSP - PM-10 - WS/WD	2 ครั้ง/ปี	10-13 ส.ค. 66	- ผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศ พบว่า ทุกจุดตรวจวัดและทุกรายการมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 24 (พ.ศ. 2547) เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศทั่วไป
2. ระดับเสียง	1. บ้านเขาดิน (ทิศเหนือ) 2. บ้านหนองแสง (ทิศตะวันออก) 3. บ้านเขาดิน (ทิศใต้) 4. โรงเรียนบ้านควนแดง	- Leq 24 ชั่วโมง - Lmax	2 ครั้ง/ปี	10-13 ส.ค. 66	- ผลการตรวจวัดระดับเสียง พบว่า ทุกจุดตรวจวัดและทุกรายการมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมระดับเสียงและความสั่นสะเทือนจากการทำเหมืองหิน พ.ศ. 2548
3. คุณภาพน้ำ 3.1 คุณภาพน้ำผิวดิน	1. บริเวณหนองควนแดง	- pH - Turbidity - Suspended Solids - Dissolved Solids - Total Hardness - Sulfate - Total Iron - Arsenic - Cadmium - Lead	2 ครั้ง/ปี	15 ส.ค. 66	- ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดิน พบว่า จำนวน 1 จุดตรวจวัดได้แก่ บริเวณหนองควนแดง ทุกรายการมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

คุณภาพสิ่งแวดล้อม	มาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม			ช่วงเวลาที่ตรวจวัด	สรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม
	จุดเก็บตัวอย่าง	รายการตรวจวัด	ความถี่		
3. คุณภาพน้ำ 3.2 คุณภาพน้ำใต้ดิน	1. น้ำบ่อต้นบ้านเขาดิน (ทิศเหนือ) 2. น้ำบาดาลบ้านหนองแสง (ทิศตะวันออก) 3. น้ำบาดาลบ้านเขาดิน (ทิศใต้) 4. น้ำบาดาลบ้านน้ำดำ (ทิศตะวันตก)	- pH - Turbidity - Suspended Solids - Dissolved Solids - Total Hardness - Sulfate - Total Iron - Arsenic - Cadmium - Lead	2 ครั้ง/ปี	15 ส.ค. 66	- ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำใต้ดิน พบว่าจำนวน 4 จุดตรวจวัด ได้แก่ น้ำบ่อต้นบ้านเขาดิน (ทิศเหนือ), น้ำบาดาลบ้านหนองแสง (ทิศตะวันออก), น้ำบาดาลบ้านเขาดิน (ทิศใต้) และน้ำบาดาลบ้านน้ำดำ (ทิศตะวันตก) พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในทางวิชาการสำหรับการป้องกันด้านสาธารณสุขและการป้องกันในเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ พ.ศ. 2551 (มาตรฐานน้ำบาดาลที่ใช้บริโภคได้) ยกเว้นค่า pH บริเวณจุดตรวจวัดน้ำบ่อต้นบ้านเขาดิน (ทิศเหนือ) มีค่าเท่ากับ 5.2 ซึ่งมีค่าต่ำกว่าค่ามาตรฐานกำหนด คือ 6.5-9.2 อย่างไรก็ตาม เมื่อนำผลตรวจวัดมาเปรียบเทียบกับผลการตรวจวัดก่อนเริ่มเปิดดำเนินการทำเหมือง (ตรวจวัดเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2556) พบว่า มีค่าดีกว่าก่อนเปิดดำเนินการทำเหมือง ซึ่งบริเวณจุดตรวจวัดน้ำบ่อต้นบ้านเขาดิน (ทิศเหนือ) มีค่าเท่ากับ 4.6 นอกจากนี้ทางโครงการได้เก็บตัวอย่างดินไปวิเคราะห์เพื่อหาสาเหตุ โดยเก็บตัวอย่างเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2565 จำนวน 2 จุด โดยจุดที่ 1 ดินรอบบ่อบ้านเขาดินด้านทิศเหนือ ด้านฝั่งซ้าย มีค่า pH เท่ากับ 4.6 จุดที่ 2 ดินรอบบ่อบ้านเขาดิน ด้านฝั่งขวา มีค่า pH เท่ากับ 4.4 จากการวิเคราะห์ พบว่า ดินมีความเป็นกรด ซึ่งไม่เกี่ยวกับการเปิดทำเหมืองแต่อย่างใด โดยโครงการจะทำการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำใต้ดินอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

คุณภาพสิ่งแวดล้อม	มาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม			ช่วงเวลา ที่ตรวจวัด	สรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม
	จุดเก็บตัวอย่าง	รายการตรวจวัด	ความถี่		
4. อาชีวอนามัย	- พนักงานทุกคนของโครงการ	- ความสามารถในการได้ยิน - ระบบทางเดินหายใจ - ระบบประสาทในการรับรู้ - การเอกซเรย์ปอด	ปีละ 1 ครั้ง	20 มิ.ย. – 5 ก.ค. 66	- โดยในปี 2566 ทางโครงการได้วางแผนการดำเนินการตรวจสอบสุขภาพเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน - 5 กรกฎาคม 2566 โดยโรงพยาบาลวิวัฒนาการ จากผลการตรวจสุขภาพพนักงาน โครงการเหมืองแร่ดินอุตสาหกรรมชนิดดินซีเมนต์ ประทานบัตรที่ 23999/16019 และ ประทานบัตรที่ 24000/16020 (คำขอประทานบัตรที่ 1/2551) รวมแผนผังโครงการทำเหมืองเดียวกันกับคำขอประทานบัตรที่ 2/2551 ของ บริษัทปูนซีเมนต์ไทย (ทุ่งสง) จำกัด ประจำปี 2566 พบว่า พนักงานมีสุขภาพปกติ โดยมีรายละเอียดดังนี้ 1. ตรวจสอบสมรรถภาพการได้ยิน อยู่ในเกณฑ์ปกติ ร้อยละ 41.7 2. ตรวจสายตาอาชีวอนามัย อยู่ในเกณฑ์ปกติ ร้อยละ 9.1 3. ตรวจสอบสมรรถภาพปอด อยู่ในเกณฑ์ปกติ ร้อยละ 69.4
5. การคมนาคม	- เส้นทางขนส่งแร่ของโครงการ	- หมั่นตรวจสอบสภาพเส้นทางขนส่งแร่ให้สามารถใช้งานได้ดีอยู่เสมอถ้าบริเวณใดชำรุดต้องรีบซ่อมแซมทันทีรวมทั้งดูแลรักษาป้ายสัญญาณจราจรให้อยู่ในสภาพใช้การได้ดีอย่างมีประสิทธิภาพ	- ซ่อมแซมและปรับปรุงเมื่อเกิดการชำรุดเสียหาย	ก.ค.- ธ.ค. 66	- โครงการได้มีการตรวจสอบสภาพเส้นทางขนส่งแร่ของโครงการ รวมทั้งการดูแลรักษาป้ายสัญญาณจราจร สม่ำเสมอเป็นประจำทุกเดือน โดยจะทำการบันทึกในรายงานประจำวันเหมืองดินซีเมนต์ ทั้งนี้ โครงการได้ทำการปรับปรุงเส้นทางลำเลียงแร่เป็นพื้นคอนกรีตเพื่อลดการฟุ้งกระจายของฝุ่นละอองอีกด้วย รวมถึงการปฏิบัติตามมาตรการต่างๆเพื่อเป็นการรักษาสภาพเส้นทางขนส่งแร่ของโครงการให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดี และมีประสิทธิภาพอยู่เสมอ